

OPI NEWS

6/2015

Elektronický newsletter o Operačnom programe Informatizácia spoločnosti

Riadiaci orgán OPIS

MINISTERSTVO FINANCIÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sprostredkovateľský orgán OPIS

MINISTERSTVO KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sprostredkovateľský orgán OPIS

OBSAH

- *Sudcovia začnú používať tablety a notebooky*
- *Projekty budovania Ústredného portálu verejnej správy sa blížia k úspešnému koncu*
- *Integrácia na Ústredný portál verejnej správy*
- *Seriál - Ukončovanie projektov prioritnej osi 1 OPIS (5. časť)*
- *Elektronizácia služieb Mestského úradu v Žiline*
- *Digitálna knižnica a digitálny archív*
- *TASR na novom webe uverejní aktualizované kolekcie archívnych fotografií*
- *Ministerstvo financií zjednocuje tvorbu architektúry verejnej správy*
- *Súťaž o OPIS*
- *Kontakty na orgány OPIS*

**Súťaž o OPIS =
ATRAKTÍVNE CENY!!!**
Na 12. strane

Sudcovia začnú používať tablety a notebooky

Elektronizácia slovenskej justície bude závisieť aj od slovenských sudcov. Väčšina z nich totiž stále preferuje spisy v papierovej podobe. Pripustil to generálny riaditeľ Sekcie informatiky a riadenia projektov Ministerstva spravodlivosti SR Vladimír Ivantýšyn.

Najvyššie postavený informatik v rámci justície na konferencii v Bratislave, venovanej projektom financovaným z eurofondov v programe OPIS, informoval, že sudy sa podarilo kompletne zmodernizovať. Sudcovia budú mať k dispozícii nové počítače, notebooky, dokonca aj tablety, na súdoch boli obnovené počítačové siete a boli vybavené i ďalšou technikou ako napríklad výkonnými skenermi.

Od budúceho roka, kedy sa projekty dostanú do ostrej prevádzky, by sudy mohli začať fungovať úplne v elektronickom režime. Nestane sa tak, pretože nie všetci sudcovia začnú s pridelenou technikou hneď aj pracovať. „*Máme, samozrejme, nejaké generačné problémy. Sú sudcovia, ktorí nám rovno povedali, že potrebujú papier a tieto hračky nech si užijú mladí,*“ priblížil Ivantýšyn.

Sekčný riaditeľ dúfa, že na začiatku si novú techniku osvojí tretina mladších sudcov. „*Budeme radi, keď to za rok*

bude používať tretina,“ uviedol. Priblížil, že v Rakúsku, ktoré je na špičke v Európe, sa po dlhšom čase dostali do stavu, že elektronický súdny spis používa nadpolovičná väčšina sudcov. „*Nenašli sme v Európe model, kde by to bolo povinné,*“ ozrejmil s tým, že sudcom prácu s novou technikou nemôžu prikázať.

Podľa poradkyne ministra spravodlivosti pre trestnú oblasť Lucie Kurilovskej je pre časť sudcov problémom sa s modernou technikou zžiť, aj keď chápu, že práca s ňou je efektívnejšia. „*Pokročí sa v tom, ale postupne. Teraz sa vytvorilo technické podhubie,*“ vysvetlila.

V rámci programu OPIS bolo na elektronizáciu slovenskej justície zameraných šesť projektov za celkovo 109,37 milióna eur. Tie sa od začiatku roku 2016 dostanú do ostrej prevádzky. Projekty sú zamerané na zlepšenie prístupu k právu, na oblasť mediácie a probácie a na podporu súdnictva a rozšírenie elektronických služieb na súdoch.

Pokračovanie na str. 2

Pokračovanie zo str. 1

Na súdoch sa zavádza elektronický súdny spis, elektronický archív aj elektronický denník znalca, tlmočníka a prekladateľa. Hotová je už elektronická zbierka zákonov, buduje sa portál právnych informácií, elektronický Register úpadcov a od nového roka ministerstvo spustí elektronický systém monitorovania osôb, súčasťou ktorého sú aj elektronické náramky pre odsúdených.

www.teraz.sk, (r)

Všetky výzvy OPIS nájdete na
www.informatizacia.sk

Projekty budovania Ústredného portálu verejnej správy sa blížia k úspešnému koncu

Realizácia aktivít projektov „Elektronické služby spoločných modulov ÚPVS a prístupových komponentov“ a „Elektronické služby spoločných modulov ÚPVS a prístupových komponentov (II.časť)“, ktorých prijímateľom je Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (NASES) v rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti, bola dňa 31. 8. 2015 ukončená.

Veľký podiel na úspešnej realizácii aktivít projektov malo aj kvalitné projektové riadenie zo strany projektových tímov NASES v spolupráci s dodávateľmi a zástupcami SORO a RO OPIS. NASES počas celej doby realizácie projektov intenzívne komunikoval s odbornou aj širokou verejnosťou, prezentoval výsledky aj jednotlivé výstupy prostredníctvom workshopov, stretnutí, konferencií a stále prebiehajúcej mediálnej kampane.

Ústredný portál verejnej správy (ÚPVS) ako hlavný výstup oboch projektov je dostupný na adrese www.slovensko.sk a slúži ako centrálna a jednotná vstupná brána pre občanov aj podnikateľov k elektronickým službám verejnej správy. Správcom Ústredného portálu verejnej správy je Úrad vlády SR a prevádzkovateľom je NASES.

Služby ÚPVS boli nasadené do testovacieho prostredia ku koncu roku 2014 a postupne implementované do produkčného prostredia v priebehu prvého kvartálu 2015. Dnes je portál plne funkčný a pripravený absorbovať všetky elektronické služby pre občanov a podnikateľov. Permanentne sú zriaďované elektronické schránky fyzickým a právnickým osobám, registrované nové formuláre a elektronické služby, je rozširovaný a aktualizovaný obsah informačnej časti portálu.

ÚPVS funkčne a prevádzkovo zabezpečuje poskytovanie elektronických služieb v režime 24 hodín a 7 dní v týždni a ponúka svojim používateľom návody, rady či metodické usmernenia. Predstavuje tak efektívny elektronický kanál pre komunikáciu verejnosti s verejnou správou.

Okrem portálu ako prístupového komponentu boli v rámci projektov vybudované aj ďalšie spoločné moduly - modul elektronických schránok, modul elektronických formulárov, platobný modul, autentifikačný modul, modul pre zasielanie notifikácií, centrálna elektronická podateľňa, modul elektronického doručovania, modul dlhodobého uchovávanía registratúrnych záznamov, integračná a procesná platforma.

Dôležitou súčasťou ÚPVS je aj sprostredkovanie elektronických služieb orgánov verejnej moci. Aby ich orgány verejnej moci mohli poskytovať, musia svoje agendové systémy integrovať s ÚPVS. O príkladoch úspešne integrovaných inštitúcií sa dočítate v článku na nasledujúcej strane.

V súčasnosti NASES eviduje takmer 50 integrujúcich sa inštitúcií, v krátkom čase pribudnú elektronické služby ďalších inštitúcií napr. samospráv a vyšších územných celkov, čo bude predstavovať niekoľko stoviek nových elektronických služieb pre občanov a podnikateľov.

NASES

**Aktuálne informácie o OPIS nájdete na
www.informatizacia.sk
a www.opis.gov.sk**

Integrácia na Ústredný portál verejnej správy

Projekt Elektronické služby spoločných modulov Ústredného portálu verejnej správy a prístupových komponentov (ÚPVS), je jedným z najdôležitejších prvkov e-Governmentu na Slovensku. Ústredný portál je vstupnou bránou pre občanov a podnikateľov k elektronickým službám verejnej správy, pričom zabezpečuje centrálny a jednotný prístup k informačným zdrojom a službám verejnej správy.

Významnou úlohou ÚPVS je aj sprostredkovanie elektronických služieb orgánov verejnej moci. Aby ich orgány verejnej moci mohli poskytovať, potrebujú svoje agendové systémy integrovať s ÚPVS. Na tento účel ústredný portál poskytuje integračno-procesnú platformu umožňujúcu prístup k spoločným modulom ÚPVS externým informačným systémom. Modul Government to Government (G2G) integruje všetky potrebné časti informačných systémov verejnej správy a zabezpečuje ich vzájomnú komunikáciu a koordináciu prostredníctvom procesne orientovaného prístupu. Informačné systémy verejnej správy sú budované na rôznych technologických platformách, preto riešenie integrácie je vo vytvorení prevodov (transformácií) vstupných a výstupných dát na jednotlivých technologických rozhraniach a tým je zabezpečená komunikácia medzi rôznymi technológiami. Modul G2G podporuje rôzne druhy protokolov a štandardov, pričom hlavný je protokol SOAP a vystavenie služieb pomocou štandardov webových služieb.

Proces integrácie predstavuje sled krokov formálneho a technického charakteru riadených Usmernením SORO OPIS č.14/2014 k integrácii informačných systémov verejnej správy. Keďže súčasťou výstupov jednotlivých projektov OPIS je implementácia elektronických služieb eGovernmentu, integrácia na ÚPVS je logickým a nevyhnutným prostriedkom k dosiahnutiu cieľov celého operačného programu.

Úspešná integrácia je podmienená intenzívnou spoluprácou oboch zapojených strán. Na strane ÚPVS je vytvorený stály integračný tím, ktorý na dennej báze poskytuje podporu všetkým inštitúciám v rôznych fázach integračného procesu. Tím ÚPVS v spolupráci so SORO OPIS vytvoril rozsiahlu integračnú dokumentáciu (integračné scenáre, integračné manuály, nákresy procesov, šablóny dokumentov), ktorá je verejne

dostupná v systéme ASPR (CA Clarity PPM) a na Partner Framework Portáli ÚPVS. Dokumentácia predstavuje podrobný návod ako úspešne zvládnuť tento náročný proces. Okrem toho majú integrujúce sa subjekty k dispozícii okrem produkčného prostredia ÚPVS aj ďalšie dve „kópie“ ÚPVS - prostredie pre vykonávanie akceptačných testov a vývojové prostredie. Produkčné a testovacie prostredie je umiestnené v sieti GOVNET, čo vyžaduje pripojenie prostredníctvom IP SEC tunela, avšak na vývojové prostredie je možné sa pripájať z internetu, čím je umožnený rýchly štart integračných prác na strane integrujúcej sa inštitúcie.

Medzi úspešne integrovanými inštitúciami k 31. 8. 2015, ktoré poskytujú elektronické služby cez portál ÚPVS patria napr. Ministerstvo vnútra SR (služby Centrálnej ohlasovne, Živnostenského registra, Národnej evidencie vozidiel a služby týkajúce sa eID karty), Ministerstvo spravodlivosti SR (služby Obchodného registra), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (vybavovanie sociálnych dávok), Združenie DEUS, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Štatistický úrad SR, Úrad pre verejné obstarávanie či Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (podanie prihlášky na vysokoškolské štúdium). Momentálne je cez portál možné vybaviť agendu prostredníctvom 278 rôznych elektronických služieb.

V súvislosti s ukončovaním OPIS sa očakáva do konca roka 2015 úspešné ukončenie integrácie väčšiny orgánov verejnej moci zapojených do procesu informatizácie spoločnosti. V súčasnosti je v niektorom zo štádií integrácie cca. 50 inštitúcií, a to aj vrátane komerčných subjektov (banky), čo v krátkom čase zabezpečí nárast dostupných elektronických služieb pre občanov a podnikateľov.

NASES

slovensko.sk

ústredný portál verejných služieb tuďom

Seriál

Ukončovanie projektov prioritnej osi 1 OPIS (5. časť)

Do konca obdobia oprávnenosti v rámci OPIS ostávajú 3 mesiace a v rámci prioritnej osi 1 OPIS v súčasnosti prebieha postupné ukončovanie realizácie aktivít projektov. Bezproblémovému nábehu všetkých služieb do praxe má pomôcť Usmernenie SORO OPIS č. 11/2014 k ukončovaniu projektov OPIS v rámci programového obdobia 2007 – 2013, ako aj workshopy, ktoré organizuje Ministerstvo financií SR. V rámci OPIS News sme vám priniesli seriál zameraný na jednotlivé fázy ukončovania. V minulom čísle sme sa venovali fáze č. 4, ktorá definuje povinnosti pri ukončovaní realizácie projektu OPIS. Po ukončení projektu nastáva posledná fáza v životnom cykle projektu, ktorou je jeho udržateľnosť.

Fáza udržateľnosti projektu OPIS

V súlade s čl. 57, ods. 1 všeobecného nariadenia má prijímateľ povinnosť udržať (zachovať) výsledky realizovaného projektu definované zmluvou o poskytnutí NFP **po dobu piatich rokov** od ukončenia realizácie projektu (obdobie udržateľnosti projektu). Fáza udržateľnosti projektu začína momentom ukončenia realizácie projektu. Po ukončení realizácie projektu je nevyhnutné sledovanie dodržiavania povinnosti prijímateľa týkajúcej sa udržateľnosti projektu a plnenia ďalších povinností uvedených v zmluve o NFP formou následných monitorovacích správ (**Kapitola 10.1**). Ak bol v **piatich rokoch** od ukončenia projektu (alebo najviac do 31. decembra 2016, ktorý dátum je skorší), vytvorený čistý príjem, prijímateľ uvedené zaznamená v následnej monitorovacej sprave (NMS) a ďalej postupuje podľa **Kapitoly 9.2.3** tohto usmernenia.

Následná monitorovacia správa

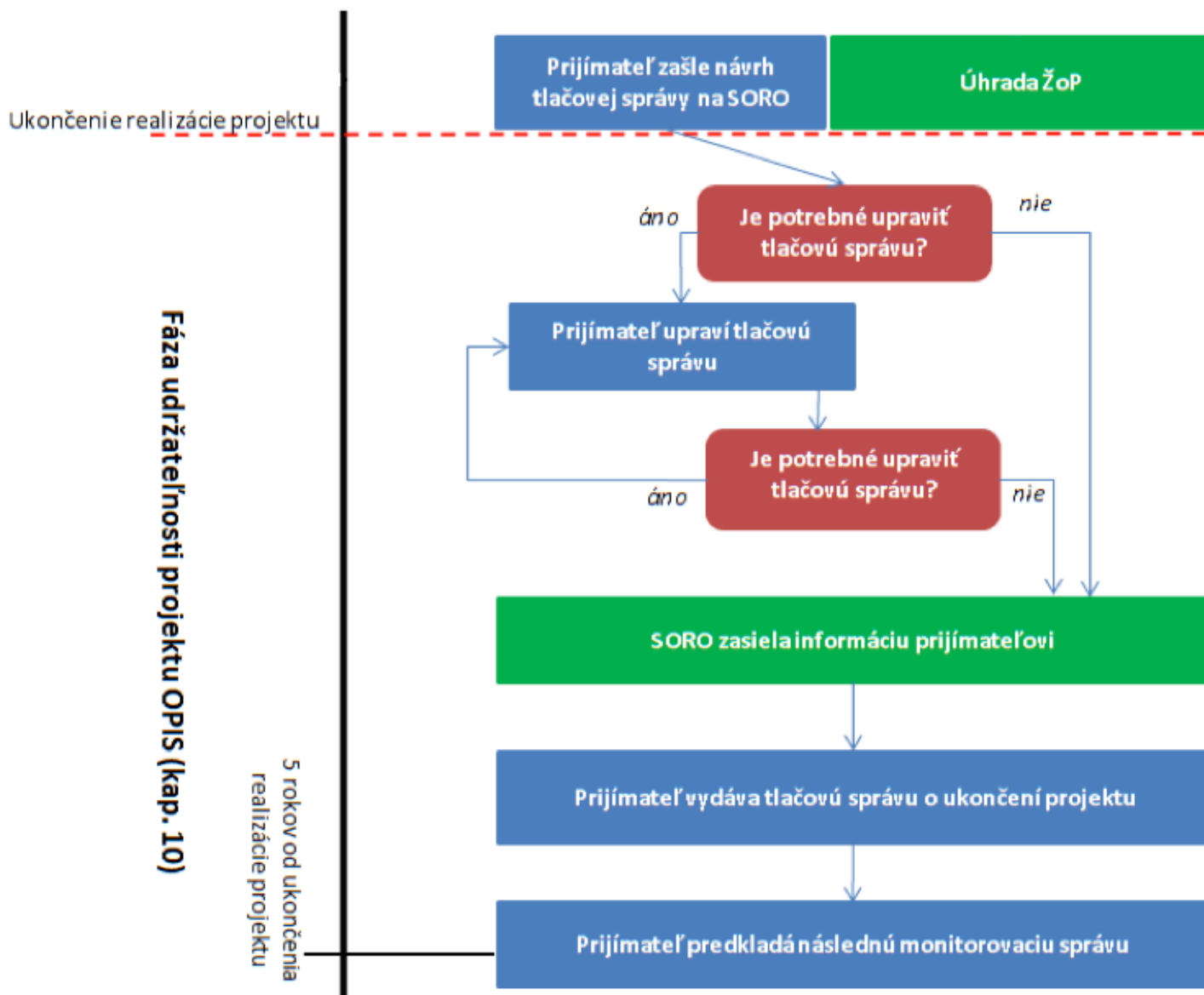
Prijímateľ v súlade so zmluvou o NFP predkladá **NMS** projektu počas obdobia udržateľnosti projektu, t.j. **počas 5 rokov od ukončenia realizácie projektu** (ukončenie realizácie projektu zahŕňa ukončenie realizácie aktivít projektu, t.j. ukončenie vecnej realizácie projektu a ukončenie finančnej realizácie projektu), minimálne každých 12 mesiacov a to do **15. dňa mesiaca nasledujúceho po sledovanom období**, pričom prvým mesiacom, ktorý je predmetom NMS, je mesiac ukončenia realizácie projektu (t.j. ak bola realizácia projektu ukončená napr. 23. januára, monitorovaným obdobím je obdobie od 1. januára do 31. decembra daného roku a prvá NMS projektu sa predkladá v termíne do 15. januára nasledujúceho roku). V prípade, ak k ukončeniu realizácie projektu došlo neskôr ako k ukončeniu realizácie aktivít projektu, SORO zabezpečí, aby prvá NMS zahŕňala okrem monitorovaného obdobia aj obdobie od ukončenia realizácie aktivít projektu do ukončenia realizácie projektu.

NMS projektu obsahuje aktuálne hodnoty dopadových merateľných ukazovateľov projektu a v prípade poslednej NMS aj zdôvodnenie v prípade nedosiahnutia stanovených hodnôt merateľných ukazovateľov. NMS obsahuje údaje, ktoré sú potrebné pre kontrolu splnenia podmienky zachovania účelu NFP, resp. udržania výsledkov projektu podľa čl. 57 všeobecného nariadenia.

Formulár NMS je zverejnený na www.informatizacia.sk. Obsah NMS projektu je definovaný SORO primerane vo vzťahu k minimálnym požiadavkám na obsah priebežnej MS a ZMS, pri zohľadnení nasledovných povinných údajov:

- údaje týkajúce sa udržateľnosti projektu zahŕňajúce údaje potrebné na overenie dodržania podmienky vyplývajúcej z čl. 57, ods. 1 všeobecného nariadenia a údaje o udržaní (zachovaní) výsledkov projektu definovaných prostredníctvom merateľných ukazovateľov výsledku vrátane zdôvodnenia v prípade neudržania hodnôt merateľných ukazovateľov výsledku dosiahnutých bezprostredne po ukončení realizácie aktivít projektu;
- aktuálne hodnoty merateľných ukazovateľov dopadu projektu a v prípade poslednej NMS aj zdôvodnenie v prípade nedosiahnutia stanovených hodnôt merateľných ukazovateľov;
- identifikácia projektom generovaných príjmov v pôsobnosti čl. 55 všeobecného nariadenia;
- príspevok projektu k zamestnanosti vyjadrujúci počet vytvorených a počet udržaných pracovných miest k poslednému dňu monitorovaného obdobia (úloha B.2. Uznesenia vlády SR č. 157 z 3. marca 2010).

SORO posúdi údaje uvedené v NMS a v prípade nevyplnenia NMS v celom rozsahu, nepriloženia požadovaných príloh a/alebo zadania údajov, ktoré sú nejasné, chybné, po-

Fáza udržateľnosti projektu OPIS

skytne prijímateľovi lehotu minimálne **7 dní** na odstránenie nedostatkov NMS. NMS projektu sú na SORO doručované v stanovených lehotách podľa zmluvy o NFP v elektronickej forme prostredníctvom verejnej časti ITMS a v písomnej forme. Pri nedodržaní povinnosti predkladať NMS môže Poskytovateľ uplatniť sankciu v podobe zmluvnej pokuty.

Po ukončení obdobia udržateľnosti, schválením poslednej následnej monitorovacej správy, končí platnosť a účinnosť

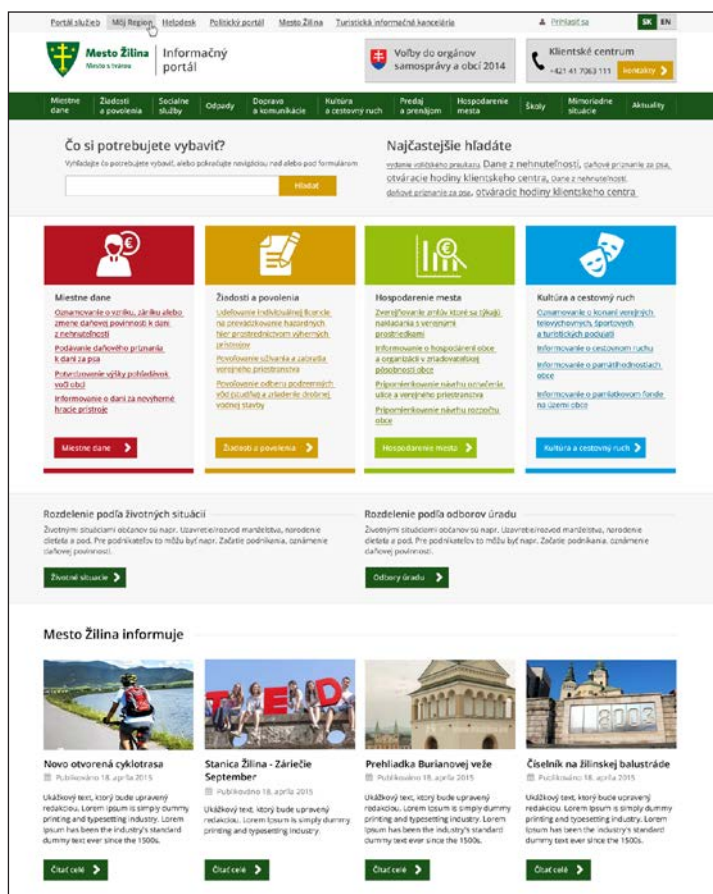
zmluvy o poskytnutí NFP.

Viac informácií k Usmerneniu SORO OPIS č. 11/2014 k ukončovaniu projektov OPIS v rámci programového obdobia 2007 – 2013, ako aj ďalšie usmernenia nájdete na:

<http://www.informatizacia.sk/usmernenia/10086s>.

Elektronizácia služieb Mestského úradu v Žiline

Projekt Elektronizácie služieb Mestského úradu v Žiline je jedným z najvýznamnejších projektov realizovaných mestom prostredníctvom európskych fondov. Celková suma projektu je približne 2,5 milióna €, predstavuje elektronizáciu celkovo 143 služieb (z toho 8 „mobilných“). Doba realizácie je kratšia ako 12 mesiacov a prostredníctvom projektu sa integrujeme na registre právnických osôb, fyzických osôb, adries, registre ÚPVS. V analytickej časti, ako aj pri testovaní sa na projekte podieľalo a podieľa za mesto v priemere viac ako 60 ľudí.

sah a možnosti, ktoré nám systém elektronizácie poskytne, aj získanie bezprecedentnej možnosti na zásadné skvalitnenie a zefektívnenie poskytovania služieb a to i v rámci priamej spätnej väzby a sekundárne prostredníctvom prepracovanej štruktúry dodatočne získaných štatistických dát.

Projekt od momentu spustenia prešiel niekoľkými fázami. Od prvotnej analýzy a dizajnu (pre zaujímavosť, jedná sa o dokumenty v rozsahu viac ako 1100 strán), ešte z konca minulého a začiatku tohto roku, sme sa posunuli k fáze ukončovania projektu. Dnes sa spúšťa rozsiahle interné testovanie funkčnosti systému, ktoré by malo byť podľa stanoveného harmonogramu ukončené akceptáciou ku koncu septembra, resp. začiatkom októbra.

Plné nasadenie predpokladáme do konca novembra tohto roku. Samozrejme, nasadeniu bude predchádzať informačno – propagačná kampaň, ktorej cieľom je sprístupniť informácie čo najväčšiemu počtu obyvateľov. Prebehne viacerými spôsobmi a v niekoľkých vlnách.

Výsledkom projektu elektronizácie je vybudovanie integrovaného informačného systému mesta Žilina, ako čiastočne integrovaného podsystému informačného systému verejnej správy, definovaného v Národnej koncepcii informatizácie verejnej správy. Hlavným cieľom projektu je vybudovanie efektívnej a modernej samosprávy elektronizáciou služieb Mestského úradu v Žiline v súlade s princípmi eGovernmentu. Zamerali sme sa na sprístupnenie najfrekvencovanejších služieb, ktoré budú nielen udržiavané a podporované, ale i naďalej rozvíjané. Samozrejme, počíta sa aj s ďalším rozširovaním počtu takto riešených služieb, a to v najbližších troch až piatich rokoch.

Elektronizáciu služieb zabezpečujeme nielen rovnocenný prístup ku službám pre každého občana, ale vzhľadom na roz-

Výsledky a špecifické ciele projektu je možné zhrnúť nasledovne:

Špecifické ciele projektu:

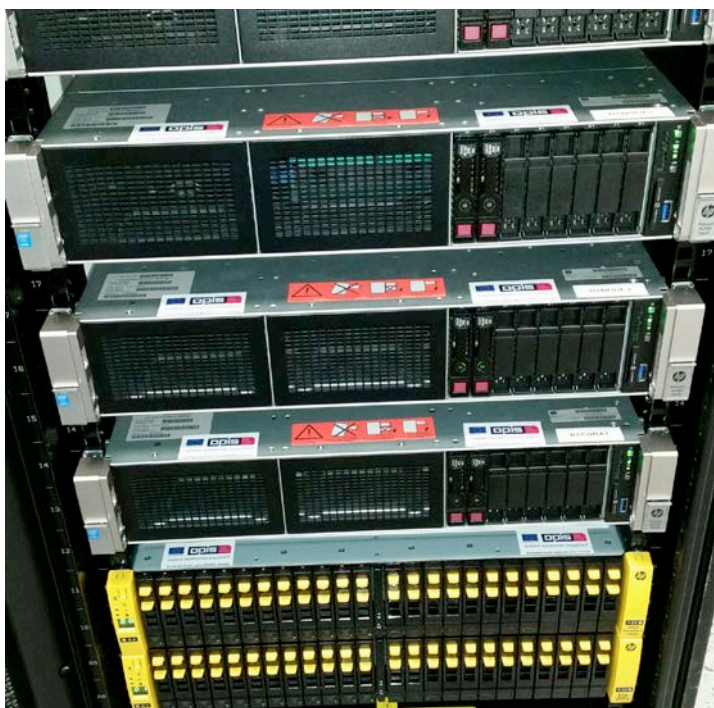
- zníženie administratívneho zaťaženia občanov a podnikateľských subjektov elektronizáciou služieb MsÚ v Žiline,
- zvýšenie dostupnosti služieb verejnej správy pre verejnosť s dôrazom na znevýhodnené skupiny obyvateľstva za účelom zvýšenia spokojnosti verejnosti,
- zníženie nákladov na poskytované služby zefektívnym prácou v dôsledku elektronizácie služieb MsÚ v Žiline,
- zvýšenie kompetentnosti a výkonnosti verejnej správy optimalizáciou procesov,
- zlepšenie kvality života občanov a podnikateľského prostredia v meste Žilina,
- zvýšenie informovanosti verejnosti o elektronických službách poskytovaných MsÚ v Žiline a o činnosti samosprávy.

Výsledky a dopady projektu:

- zavedenie služieb elektronickej samosprávy pre občanov,
- sprístupnenie služieb úradu mesta Žilina pre občanov z ich domovov, alebo z miest integrovaných obslužných miest,
- sprístupnenie služieb mesta obyvateľom bez potreby návštevy úradu,
- zjednodušenie komunikácie občanov s úradom mesta Žilina,
- elektronizácia vnútorných procesov,
- prepojenie na IS verejnej správy (registre),
- optimalizácia procesov a ich príprava na elektronizáciu,
- príprava elektronizácie z legislatívneho pohľadu a z pohľadu vnútorných smerníc,
- modernizácia IT.

Samozrejme, už dnes uvažujeme nad budúcim smerovaním celého projektu. Zameriavame sa predovšetkým na budúce možné rozšírenie funkčnosti a rozsahu elektronizovaných služieb (najmä na elektronizáciu stavebného úradu a školského úradu), dobudovanie a rozvoj geografického informačného systému (GIS), posilnenie výkonu a bezpečnosti IKT, diverzifikáciu „konektivity“ a samozrejme rozšírenie integrácie na registre verejnej správy.

Karol Krutek, MsÚ v Žiline

Digitálna knižnica a digitálny archív

Martin, 21. septembra 2015 – Viac ako tri roky to v priestoroch Slovenskej národnej knižnice (SNK) doslova vrelo. Od roku 2012 sa do Konzervačného a digitalizačného centra vo Vrútkach, ktoré sa v tomto období sprádzkovalo a dobudovalo, intenzívne vozili dokumenty, ktoré sa tu na rôznych typoch viac než dvoch desiatok profesionálnych skenerov digitalizovali a na ďalších zariadeniach čistili, ošetrovali a reštaurovali. Vybudovalo sa špičkové dátové centrum, zmodernizovali sa depozity. Všetko bolo podriadené tomu, aby si v SNK 30. septembra 2015 mohli povedať: Národný projekt Digitálna knižnica a digitálny archív (DIKDA) je úspešne zvládnutý!

Ako sa to celé začalo

Presne 7. marca 2012 sa SNK podpísaním zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v aktuálnej výške takmer 40 miliónov eur stala realizátorom najväčšieho digitalizačného projektu Operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS) v rámci Prioritnej osi 2 Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry. Projekt bol spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu SR. Jeho hlavnými cieľmi boli masová digitalizácia 2 527 400 slovacikálnych dokumentov, z ktorých je 1 260 000 knižničných objektov SNK a 1 267 400 archívnych dokumentov Slovenského národného archívu (SNA). Ďalším cieľom bolo vybudovanie funkčnej infraštruktúry pre digitalizačné a konzervačné centrum SNK, teda vybudovanie špičkových špecializovaných pracovísk na digitalizáciu knižničných dokumentov a na ich chemické ošetrovanie a reštaurovanie (digitalizačné centrum, dátové centrum, konzervačné centrum so sterilizačnou a deacidifikačnou jednotkou, infraštruktúra kontroly kvality digitalizácie a konzervovania, ktorá zahŕňa laboratóriá papiera, mikrobiologické laboratória a pracoviská opráv a reštaurovania dokumentov) a s tým súvisiaca modernizácia časti depozitu sídelnej budovy SNK.

Pracovalo sa aj na tri zmeny

V polovici septembra 2015 je zrejmé, že SNK ciele stanovené v projekte DIKDA nielen splnila, ale aj prekročila – počet zdigitalizovaných objektov je mesiac pred vecným ukončením projektu 2 580 470 a do konca septembra ďalšie desiatky tisíc objektov pribudnú. Od roku 2013 sa digitalizovalo v dvojzmennej prevádzke, v roku 2015 dokonca čiastočne v troch zmenách. „K 30. augustu sme mali 172 nových pracovných miest, pričom celkovo na projekte pracovalo 211 z celkovo takmer 400 zamestnancov SNK. To našu inštitúciu radí medzi dôležitých zamestnávateľov v regióne. Po skončení projektu u nás ostane na trvalo udržateľných pozíciách pracovať 73 zamestnancov, aby sme v intenzívnom uchovávaní nášho písomného dedičstva pokračovali ďalších minimálne 5 rokov,“ hovorí generálna riaditeľka SNK Katarína Krištofová. Konečným cieľom knižnice je zdigitalizovať celý svoj slovacikálny fond, t.j. všetko, čo kedy vyšlo na území Slovenska, v slovenči-

ne, bolo napísané alebo preložené slovenskými autormi, či sa inak týka územia dnešného Slovenska.

Špičková technológia

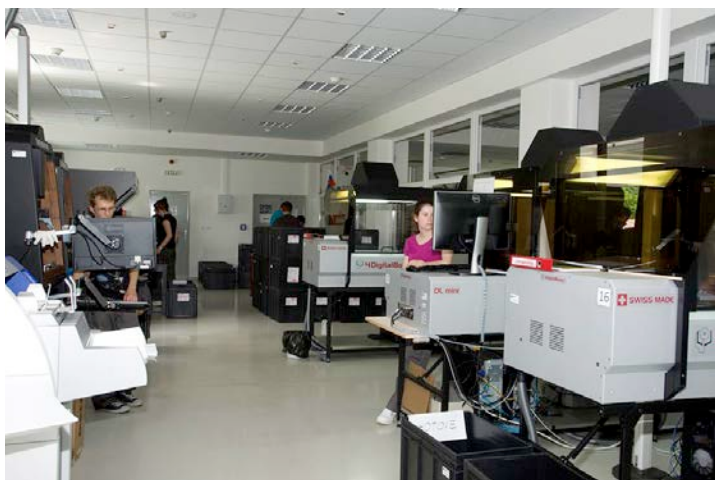
Práve na to poslúži rozsiahla technologická infraštruktúra, ktorú SNK z prostriedkov nenávratného finančného príspevku, poskytnutého na realizáciu projektu, vybudovalo. Postavilo sa a dalo do prevádzky špičkové dátové centrum s výkonnou serverovou infraštruktúrou a pracovným úložiskom dát. Zmodernizovala sa pásková knižnica a úspešne sa implementoval robustný softvérový systém digitalizačného workflow, ktorý riadi a zabezpečuje všetky procesy v rámci digitalizačnej linky SNK od komplexnej logistiky a sledovania fyzických dokumentov počas ich transportu, čistenia a konzervačného ošetrovania, cez samotné skenovanie, spracovanie digitálneho obrazu, optické rozpoznávanie textu až po produkciu kompletných štandardizovaných výstupných dátových balíkov so zložitou štruktúrou.

Zrekonštruovaná budova Konzervačného a digitalizačného centra vo Vrútkach

V budove Konzervačného a digitalizačného centra SNK sa tiež vybudovali špičково vybavené centrá na konzervovanie a reštaurovanie fyzických dokumentov. „V budove sú najmodernejšie pracoviská na čistenie, sterilizáciu, odkysľovanie a reštaurovanie dokumentov, ktoré priamo súvisia s digitalizáciou. Taktiež mikrobiologické laboratóriá a laboratóriá papiera, vybavené najmodernejšími chemickými prístrojmi.

Máme 22 profesionálnych manuálnych, polo- i plnoautomatizovaných skenerov, ktoré denne zoskenujú niekoľko desiatok tisíc strán. Naskenované obrazy dokumentov prechádzajú softvérovým spracovaním, tzv. postprocessingom, v rámci ktorého dochádza k potrebným úpravám obrazu či optickému rozpoznávaniu textu, ktoré je nevyhnutnosťou pre tzv. plnotextové vyhľadávanie, ktoré umožňuje nájsť konkrétne slovo či výraz v digitalizovanom texte," dopĺňa Katarína Krištofová.

Digitalizačné centrum SNK

Ochrana fondov je na úrovni

V roku 2014 sa začali aj rekonštrukčné práce troch poschodí depozitov v budove SNK. O rok neskôr, koncom mája 2015 už boli moderné kompaktné regály a klimatizované priestory pripravené na to, aby sa opäť začali plniť knihami a dokumentmi. „Kvôli rekonštrukcii sme museli vyťahovať 860 tisíc dokumentov, čo predstavuje 450 ton papiera, ktorým sme museli nájsť vhodné náhradné priestory v knižnici i mimo nej, aby sme naše fondy zlým uskladnením nepoškodili," vysvetlila generálna riaditeľka SNK. Vystahovanie dokumentov a ich neustály obeh v procese digitalizácie boli hlavné dôvody, prečo SNK musela obmedziť výpožičné služby svojim čitateľom. Všetko sa však vrátilo do „normálu“ a od septembra 2015 sú v Slovenskej národnej knižnici v plnom profile obnovené všetky služby pre verejnosť. „Po skončení projektu pripravujeme tiež moderné digitálne služby, ktoré súvisia práve s výsledkami digitalizácie písomného kultúrneho dedičstva a prinesú vo vzťahu k používateľom úplne novú kvalitu," dodáva Katarína Krištofová.

Sprístupňovanie zdigitalizovaných objektov

Slovenská národná knižnica k 15. septembru 2015 zdigitalizovala 132 583 monografií, 356 210 čísel periodík, 879 057 odborných článkov a 8617 špeciálnych dokumentov, ako napríklad plagáty, pohľadnice či mapy. „Teším sa z toho, že sa nám podarilo prekročiť počet zdigitalizovaných objektov,

ktoré sú jedným z merateľných ukazovateľov, vo všetkých kategóriách – u monografií o 32 583 objektov, u periodík o 6 210 a u článkov o 79 057 objektov. Chýbajúce objekty v kategórii špeciálnych dokumentov digitalizujeme a do konca septembra bude stanovený ukazovateľ pre túto kategóriu objektov tiež prekročený," konštatuje generálna riaditeľka. Celkovo bolo úlohou SNK zdigitalizovať 1 260 tisíc vlastných objektov, čo je už k 15.septembru prekročené o 116 581 objektov. Z podmienok projektu vyplýva, že minimálne 30% digitálnych objektov bude sprístupnených na Slovensku a v zahraničí v rámci nových knižnično-informačných služieb. Toto bude spĺňať nový portál www.slovakiana.sk, kde v závislosti od toho, či ide o autorsky voľné alebo tzv. obchodne nedostupné dielo (ktoré predstavujú viac než 95% objektov, ktoré boli v SNK zdigitalizované), budú môcť čitatelia získať nespoplatnený alebo symbolicky spoplatnený prístup z akéhokoľvek zariadenia s prístupom na internet. Okrem toho, všetky objekty, bez ohľadu na ich autorskoprávny status, budú používateľom voľne sprístupnené na zariadeniach v priestoroch SNK.

Ten najzaujímavejší zlomok z digitalizovaných objektov zverejňuje už niekoľko rokov Slovenská národná knižnica pre svojich čitateľov a priaznivcov na webe www.dikda.eu. Za relatívne krátku dobu sa z neho stala silná značka, ktorú sa naučila používať verejnosť, bádatelia ale aj novinári. Web sa stal zdrojom serióznych informácií ale aj „pikošiek“ o známych dielach, osobnostiach, udalostiach či témach i o klenotoch vo fondoch SNK. Vlastným životom žijú tiež na stránke pravidelne, každý týždeň zverejňované storočné noviny, ktoré už majú svoj stály okruh čitateľov.

Národný projekt Digitálna knižnica a digitálny archív je najväčším projektom digitalizácie písomného kultúrneho dedičstva na Slovensku a svojím rozsahom a komplexnosťou je jedinečný v kontexte Európy a sveta. Podľa spätnej väzby od lídrov európskych i svetových knižníc, sa stal zdrojom inšpirácie pre mnohé z nich.

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR, resp.ERDF - European Regional Development Fund) je jedným zo štrukturálnych fondov, ktorý rozvíja sociálnu a ekonomickú kohéziu EÚ. EFRR je efektívnym nástrojom regionálnej politiky, ktorý využíva finančné prostriedky Európskych spoločenstiev s primárnym cieľom zredukovať ekonomické a sociálne rozdiely medzi bohatými a chudobnejšími regiónmi EÚ. Jeho úlohou je prispievať k znižovaniu rozdielov v úrovni a miere rozvoja rôznych regiónov, v ktorom najviac znevýhodnené regióny zaostávajú.

Katarína Mažárová, manažér publicity DIKDA

TASR na novom webe uverejní aktualizované kolekcie archívnych fotografií

Tlačová agentúra Slovenskej republiky (TASR) ukončila k 30. júnu digitalizáciu svojho archívu. Na tento účel sa z eurofondov prefinancovalo 1,66 milióna eur.

„Je to vzorový projekt tak z pohľadu realizácie, termínov i kvality prevedenia. Na tomto konštatovaní sa oficiálne i neoficiálne zhodli rôzni predstavitelia kontrolných skupín, ktoré ho preverovali v štandardných kontrolách,“ uvádza sa v správe o činnosti TASR za 1. polrok 2015, s ktorou dnes oboznámil poslancov parlamentného mediálneho výboru člen Správnej rady TASR Richard Kvasňovský.

Zdigitalizovalo sa 1.536.200 objektov. Až 90 percent z tohto množstva si verejnosť môže pozrieť prostredníctvom prezen-tačného a vyhľadávacieho rozhrania vtedy.tasr.sk. Agentúra pripravuje tiež web vtedy.sk, ktorý bude na základe archívnych fotografií a správ vytvárať aktualizované kolekcie.

V prvom polroku portály Teraz.sk a Tablet.TV pokračovali v trende rastu počtu návštevníkov. Každý mesiac od januára do mája zaznamenali nový historický rekord v návštevnosti. Podľa údajov Gemius.sk navštívilo za prvých šesť mesiacov tohto roka spolu portály Teraz.sk 5.935.907 návštevníkov. Za celý uplynulý rok to bolo 3.739.548 návštevníkov.

Tablet.TV zase priniesla najviac živých prenosov zo všetkých médií. Z politických tlačoviek bolo 34 vládných a minister-ských a 141 tlačových konferencií a brífingov opozičných a mimoparlamentných strán.

Agentúra do konca júna vydala 143.034 multimediálnych správ. Súhrnné náklady dosiahli výšku 3.441.685 eur a celkové výnosy 3.598.071 eur, prvý polrok tak ukončila so ziskom 156.386 eur.

Cieľom projektu Digitalizácia archívu TASR bolo zachovanie a sprístupnenie národného kultúrneho bohatstva archívu

TASR a článkov dokumentujúcich dôležité udalosti z novodo-bej histórie Slovenskej republiky.

TASR sprístupňuje dominantnú časť objektov pre verejnosť, na vedecké a študijné účely. Objekty ponúkame v kvalitnom a vysokosofistikovanom vyhľadávacom a editačnom prostre-dí. Systém sa priebežne aktualizuje, prebieha postprocesing, dopĺňanie a skvalitňovanie archívnych obsahov.

VSTUP DO DIGITÁLNEHO ARCHÍVU: VTEDY.TASR.SK

Predmetom digitalizácie boli negatívy (575 000 kusov), archívne fotografie (60 000), diapozitívy (8000), mikrofiše (205 000), popisy k fotografiám (90 000 strán), agentúrne správy (250 000), novinové články a tematické databázy (438 000). Výsledkom je vyše 1 500 000 zdigitalizovaných objektov.

PhDr. Jaroslav Rezník, generálny riaditeľ TASR:

„Digitalizácia archívov TASR je naším vkladom k 20. výročiu vzniku samostatnej TASR. Projekt je spoločensky mimoriadne užitočný, a to nielen pre médiá, širokú verejnosť, ale i na vzde-lávacie a výskumné účely. Ide o zložitý proces digitalizácie a spájania fotografií s popismi a zápisom metadát. Myslím, že sme pripravili kvalitný projekt. Teší ma, že máme kvalitnú a konštruktívnu kooperáciu so zainteresovanými zložkami, hlavne so sprostredkovateľským orgánom Ministerstva kultúry SR.“

www.opis.gov.sk

TA 3

Premiéra: štvrtok 15:40
Reprízy: sobota 17:30
pondelok 21:25

Ministerstvo financií zjednocuje tvorbu architektúry verejnej správy

MF SR pripravilo materiál, ktorý sa týka postupu zavedenia architektúry verejnej správy v SR

Úlohou verejnej správy je predovšetkým zabezpečiť poskytovanie služieb pre občanov, podnikateľov a inštitúcie a zároveň zabezpečiť správne a efektívne fungovanie štátu. Realizácia týchto uvedených úloh je v súčasnosti vo veľkom rozsahu ovplyvňovaná informačno-komunikačnými technológiami.

Využitie architektúry verejnej správy je jedným z kľúčových nástrojov, ktorý zameriava tieto technológie na jej potreby a poskytuje prostriedky na efektívne riadenie a kontrolu. Predstavuje jasne definovanú štruktúru organizácie umožňujúcu komplexne dokumentovať, modelovať a analyzovať verejnú správu vo všetkých jej úrovniach a zároveň plánovať zmeny, ktoré môžu vyplynúť z rôznych reformných zámerov.

Cieľom uvedeného materiálu je všeobecne informovať o spôsobe budovania architektonickej schopnosti vo verejnej správe, ktorú zastrešuje ako súčasť zložky ministerstva architektonická kancelária verejnej správy. Činnosti tejto kancelárie sa týkajú najmä oblasti metodologickej podpory, realizácie architek-

túry verejnej správy SR ako aj oblasti zabezpečenia podpory projektov eGovernmentu. Zámerom je najmä dodržiavanie systematického a metodického prístupu pri tvorbe a podpore architektúry verejnej správy.

Ministerstvo financií SR v tejto súvislosti organizuje pre zástupcov z jednotlivých rezortov teoretické a praktické školenia. Tí sú oboznamovaní s tvorbou segmentových architektúr na úrovni jednotlivých orgánov štátnej správy a samosprávy. Hlavným cieľom organizovania týchto školení je zabezpečenie odborných kapacít pri zavádzaní architektúry verejnej správy do praxe v rámci jednotlivých rezortov.

Materiál Informácia o postupe zavedenia architektúry verejnej správy v SR nájdete tu:

<http://www.informatizacia.sk/architektura-vs/21708s>

www.informatizacia.sk

Súťaž o OPIS

Elektronické služby Ministerstva spravodlivosti SR

Ministerstvo spravodlivosti SR (MS SR) zorganizovalo v uplynulých dňoch v súvislosti s ukončovaním programového obdobia Operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS) konferenciu k projektom, ktoré sa týkajú slovenskej justície. Od budúceho roka, kedy sa projekty dostanú do ostrej prevádzky, by sudy mohli začať fungovať úplne v elektronickom režime. Projekty sú zamerané na zlepšenie prístupu k právu, na oblasť mediácie a probácie a na podporu súdnictva a rozšírenie elektronických služieb na súdoch, v rámci ktorých sa zavádza elektronický súdny spis, elektronický archív aj elektronický denník znalca, tlmočníka a prekladateľa. Hotová je už elektronická zbierka zákonov, buduje sa portál právnych informácií, elektronický Register úpadcov a od nového roka ministerstvo spustí Elektronický systém monitorovania osôb, súčasťou ktorého sú aj elektronické náramky pre odsúdených.

Vaše odpovede na súťažnú otázku spolu s kontaktnými údajmi zasielajte do **20. októbra 2015** na mailovú adresu jana@p3.sk. Trom vyžrebovaným účastníkom spomedzi správnych odpovedí zašleme darčekové balíčky, ktoré venuje Dátové centrum obcí a miest, Ministerstvo financií SR a Oracle Slovensko.

Výhercami súťaže o OPIS z čísla 5/2015, ktorí odpovedali správne sú: **Karol Ďumbier** z Komárna, **Zuzana Hofericová** zo Žiliny a **Marek Miklovič** zo Starej Turej.

Správna odpoveď na súťažnú otázku: **a) 69**.

Výhercom blahoželáme!

Súťažná otázka:

Aká je celková suma projektov elektronizácie slovenskej justície, ktoré sú realizované v rámci OPIS?

- a) 10,937 mil. €
- b) 109,37 mil. €
- c) 309,37 mil. €

Aktuálne informácie o OPIS nájdete na
www.informatizacia.sk
a www.opis.gov.sk

TVORÍME VEDOMOSTNÚ SPOLOČNOSŤ

KONTAKTY NA ORGÁNY OPIS

Sprostredkovateľský orgán OPIS

(pre Prioritné osi 1 a 3)
Ministerstvo financií SR
Sekcia informatizácie spoločnosti
Štefanovičova č.5, P.O.Box 82
817 82 Bratislava
Tel.: 02 5958 2419
Mail: informatizacia@mfsr.sk
www.informatizacia.sk

Riadiaci orgán OPIS

Úrad vlády SR
RO OPIS
Námestie slobody č.1
813 70 Bratislava
Tel.: 02 572 95 946
Fax: 02 544 34 730
Mail: opis@vlada.gov.sk
www.opis.gov.sk

Sprostredkovateľský orgán OPIS

(pre Prioritnú os 2)
Ministerstvo kultúry
Sprostredkovateľský orgán rezortu kultúry
Námestie SNP 12
843 21 Bratislava
Tel: 02 204 82 709
Mail: sork@culture.gov.sk
www.opis.culture.gov.sk

OPIS NEWS – elektronický newsletter o Operačnom programe Informatizácia spoločnosti (OPIS).
Číslo 6/2015.
Redakčná uzávierka: 21.9.2015

Projekt je spolufinancovaný z ERDF